

S.Y. B. Sc.

द्वितीय वर्ष विज्ञान

मराठी विज्ञानसाहित्य आणि व्यावहारिक मराठी

उद्दिष्टे :

- १ विद्यार्थ्यांमध्ये मराठी विज्ञानसाहित्याविषयी आवड निर्माण करणे.
- २ विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक जाणिवा निर्माण करून देणे.
- ३ विद्यार्थ्यांना विज्ञान, उद्योगातील विविध प्रवाह, संधी यांचा परिचय करून देणे.
- ४ विद्यार्थ्यांमध्ये लेखन, वाचन, आकलन आणि संभाषण ही भाषिक कौशल्ये अधिकाधिक विकसित करणे.
- ५ भाषिक कौशल्यांचे विविध आविष्कार आणि प्रसारमाध्यमे यांच्या परस्परसंबंधाचे ज्ञान विद्यार्थ्यांना करून देणे.
- ६ वैज्ञानिक, कार्यालयीन, व्यावसायिक आदी कामकाजात मराठीच्या होणाऱ्या वापराची माहिती देत पारिभाषिक संज्ञांची ओळख विद्यार्थ्यांना करून देणे.

प्रथम सत्र

एकूण तास : ४८

गुण : ४०

१. निबंधलेखन

तास : ०८

गुण १०

विज्ञान, सामाजिक व वैचारिक विषयावर निबंधाचे लेखन करणे.

२. पाठ्यपुस्तक

तास : ४०

गुण ३०

विज्ञानसृष्टी

संपादक : प्रा. डॉ. स्नेहल तावरे

प्रा. डॉ. बाळासाहेब गुंजाळ

३. मौखिक परीक्षा

सत्राच्या अखेरीस १० गुणांची मौखिक परीक्षा घ्यावी. यात विद्यार्थ्यांना सामान्यज्ञान आणि पाठ्यपुस्तकाशी निगडित प्रश्न विचारावेत. विद्यार्थ्यांच्या हजेरीला दोन गुण द्यावेत.

द्वितीय सत्र

एकूण तास : ४८

गुण : ४०

१. भाषांतर

तास : ०८

गुण १०

२.सारांशलेखन

तास : ०८

गुण १०

३. प्रसारमाध्यमांसाठी विज्ञानविषयक लेखन

तास : २४

गुण १५

- १ वृत्तपत्रांसाठी लेख
- २ आकाशवाणीसाठी भाषणाचे संहितालेखन
- ३ दूरचित्रवाणीसाठी मुलाखत लेखन

४. पारिभाषिक संज्ञांना मराठी संज्ञा

तास : ८

गुण ५

इंग्लिशमधील पारिभाषिक संज्ञांना मराठीतील पर्यायी पारिभाषिक संज्ञा लिहिणे.

३. मौखिक परीक्षा

सत्राच्या अखेरीस १० गुणांची मौखिक परीक्षा घ्यावी. यात विद्यार्थ्यांना सामान्यज्ञान आणि पाठ्यपुस्तकाशी निगडित प्रश्न विचारावेत. विद्यार्थ्यांच्या हजेरीला दोन गुण द्यावेत.

प्रश्न पत्रिकेचे स्वरूप व गुण विभागणी आराखडा

प्रथम सत्र परीक्षा

वेळ : २ तास

गुण ४०

प्रश्न १: खालील पैकी एका विषयावर निबंध लिहा. (चारशे शब्दांपर्यंत) १०

विज्ञान, सामाजिक व वैचारिक यांपैकी एका विषयावर निबंध लिहिणे.

प्रश्न २: दीर्घोत्तरी प्रश्न विचारणे. (तीनशे शब्दांपर्यंत) १५

दोन प्रश्नांपैकी एका प्रश्नाचे उत्तर लिहिणे.

प्रश्न ३: टिपा लिहा. (शंभर शब्दांपर्यंत) १५

सहा टिपांपैकी तीन टिपांची उत्तरे लिहिणे.

द्वितीय सत्र परीक्षा

वेळ : २ तास

गुण ४०

प्रश्न १:

२० गुण

१ भाषांतर करा.

१०

किमान २५० शब्दांच्या इंग्लिश परिच्छेदाचे मराठीत भाषांतर करणे.

२ सारांश करणे.

१०

किमान ३०० शब्दांच्या मराठी परिच्छेदाचा १/३ सारांश करणे.

प्रश्न २: तीन पैकी दोन प्रश्नांची उत्तरे लिहा.

१५ गुण

१ वर्तमानपत्रासाठी लेख लिहिणे. (दोनशे शब्दांपर्यंत)

२ आकाशवाणीसाठी भाषण लिहिणे (दोनशे शब्दांपर्यंत)

३ दूरचित्रवाणीसाठी मुलाखत लेखन (पाच मिनिटे)

प्रश्न ३: इंग्लिश भाषेतील विज्ञानविषयक पारिभाषिक संज्ञांना मराठीतील पर्यायी पारिभाषिक संज्ञा लिहिणे.

५ गुण

दहा शब्दांपैकी पाच पारिभाषिक संज्ञा लिहिणे.

संदर्भ ग्रंथ

- १ व्यावहारिक मराठी पाठ्यपुस्तक - द्वितीय वर्ष वाणिज्य व द्वितीय वर्ष विज्ञान- पुणे विद्यापीठ प्रकाशन, पुणे.
- २ व्यावहारिक मराठी- कल्याण काळे व द.दि.पुंडे, निराली प्रकाशन, पुणे.
- ३ व्यावहारिक मराठी- ल.रा.नसिराबादकर, फडके प्रकाशन, कोल्हापूर.

- ४ नवभारत- व्यावहारिक मराठी विशेषांक, ऑगस्ट-सप्टें, १९८२, प्राज्ञ पाठशाला, वाई.
- ५ उपयोजित अभ्यासक्रम, मराठी भाषेची संवादकौशल्ये-प्रकाशक : यशवंतराव महाराष्ट्र मुक्त विद्यापीठ, नाशिक.
- ६ शासनव्यवहारात मराठी (समस्या : स्वरूप: प्रक्रिया)- भाषा संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, शासकीय फोटो झिंको मुद्रणालय, पुणे-१९९७
- ७ व्यावहारिक मराठी- प्रकाश परब, मिथुन प्रकाशन, प्रथमावृत्ती : जून १९८९,डोंबिवली (पूर्व).
- ८ व्यावहारिक मराठी - डॉ. स्नेहल तावरे
- ९ व्यावहारिक मराठी - डॉ. गोविलकर , डॉ. पाटणकर
- १० व्यावहारिक मराठी - डॉ. मोकाशे, डॉ. नेमाडे
- ११ व्यावहारिक आणि उपयोजित मराठी - डॉ. मनोहर रोकडे
- १२ बातमीची कार्यक्षेत्रे संपादक - यशवंतराव चव्हाण महाराष्ट्र मुक्त संगीत समीक्षा विद्यापीठ, नाशिक
- १३ दूरदर्शनसाठी लेखन- केशव केळकर
- १४ जाहिरातीचे युग- केशव केळकर
- १५ सर्जनात्मक लेखन- आनंद पाटील, पद्मगंधा प्रकाशन
- १६ मराठी लेखन मार्गदर्शिका- यास्मिन शेख, राज्य मराठी विकास संस्था, मुंबई
- १७ भयंकर सुंदर मराठी भाषा- द.दि.पुंडे, मॅजिस्टिक प्रकाशन, पुणे.
- १८ पत्रकारितेचा स्वभाव- ल.ना.गोखले, पुणे विद्यापीठ प्रकाशन
- १९ फीचर रायटिंग- प्रसन्नकुमार अकलूजकर, श्रीविद्या प्रकाशन
- २० भाषांतर मीमांसा- कल्याण काळे, अंजली सोमण, प्रतिमा प्रकाशन
- २१ पत्रकारिता : स्वरूप आणि चिकित्सा- महावीर जोंधळे, सुविद्या प्रकाशन
- २२ व्यावहारिक मराठी भाषा - शरदिनी मोहिते
- २३ व्यावहारिक व व्यावसायिक लेखनप्रणाली - डॉ. मधुकर मोकाशी
- २४ जाहिरात शास्त्र - डॉ. वंदना खेडीकर
- २५ मराठी चित्रपटाची पटकथा- डॉ.अनिल सपकाळ, प्रतिमा प्रकाशन,पुणे.
२६. मराठी साहित्य : काही लेखनबंध - डॉ.सुधाकर शेलार, स्वरूप प्रकाशन, औरंगाबाद.